

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobkyne obchodnej spoločnosti **IS WORLD, s. r. o.**, so sídlom t. č. v Novej Dubnici – Veľký Kolačín, Družstevná 106, (predtým Ilava, Ružová 991/91) zastúpenej **JUDr. Ondrejom Kremaským**, advokátom so sídlom v Bratislave, Račianska 66, proti žalovanému **Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom Vazovova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 40886/2010 z 01. marca 2011, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/32/2011-66 zo dňa 21. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/32/2011-66 zo dňa 21. septembra 2011 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. 40886/2010 z 01. marca 2011, ako aj rozhodnutie Colného úradu Colného úradu Trenčín č. 22346/2010-6631 z 27. septembra 2010 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 132 eur titulom súdneho poplatku a 717,28 eura na účet JUDr. Ondreja Kremaského, advokáta so sídlom v Bratislave, vedený v Tatrabanke, č. ú. X. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobou žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 40886/2010 z 01.03.2011, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Colného úradu Trenčín č. 22346/2010-6631 z 27.09.2010. Týmto rozhodnutím Colný úrad Trenčín (ďalej len „správca dane“) uložil žalobcovi:

- 1/ pokutu vo výške 200 eur za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa ustanovenia § 35 ods. 7 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinného do 31.12.2011 (ďalej len „zákon o správe daní“) pretože dňa 17.08.2009 prevzal od dodávateľa BIO-EKO Sp, z o. o., Stalowa 16, Chorzów – Poľsko minerálny olej s obchodným názvom *Formex*, PpKN 2710 19 61 v množstve 25.010 kg, pričom pred prevzatím minerálneho oleja v rozpore s § 31 ods. 2 písm. a/ zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja (ďalej len „zákon č. 98/2004 Z. z.“) neoznámil písomne colnému úradu svoje identifikačné údaje, množstvo, druh predmetu dane, obchodný názov a príslušný kód kombinovanej nomenklatúry minerálneho oleja, ktorý chce odobrať a identifikačné údaje dodávateľa,
- 2/ pokutu vo výške 132,80 eura za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa ustanovenia § 42 ods. 6 zákona č. 98/2004 Z. z. v znení účinnom do 31.03.2010, pretože pred prijatím minerálneho oleja v rozpore s ustanovením § 31 ods. 2 písm. b/ zákona č. 98/2008 Z. z. nezložil zábezpeku na daň vo výške dane pripadajúcej na množstvo odobratého minerálneho oleja.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, prvostupňové rozhodnutie správcu dane, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu sú v súlade so zákonom. Krajský súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že pre ustálenie schápania správneho deliktu bol žalobcom (správne malo byť žalovaným) zistený skutkový stav, a preto námietky žalobcu považuje za nedôvodné, ktoré nemôžu vyvrátiť závery žalovaného. Krajský súd konštatoval, že žalobca zakúpil olej v Poľsku a mal ho najskôr uskladnený v Trenčíne a následne ho 19.08.2009 odpredal rumunskému odberateľovi s tým, že tovar mu odovzdal vo Vlčanoch pri Nitre, pričom olej prepravovala obchodná spoločnosť Jopi Trade, s. r. o.. Pri kontrole cisterny príslušným colným úradom boli odobraté vzorky oleja s tým, že vzorky „C“ boli odovzdané prítomnému vodičovi V., ktorý

ich odovzdal odberateľovi oleja Motor Oil In S.S.L., čo potvrdil aj konateľ tejto spoločnosti F.. Tieto vzorky nemohli byť v tomto štádiu odovzdané žalobcovi, pretože nebol prítomný. Neskôr, keď žalobca namietal výsledok colnej laboratórnej expertízy, colné orgány navrhovali žalobcovi možnosť preskúmania vzoriek „C“ a „B“. Žalobca túto možnosť odmietol, bol pasívny, resp. znemožnil vyšetrenie uvedených vzoriek bez objektívnych dôvodov, zrejme len za účelom, aby mohol tvrdiť, že mu bola odňatá možnosť uniesť dôkazné bremeno. Preskúmanie vzoriek „B“, ktoré boli na Colnom úrade v Nitre nemal žalobca dôvod odmietnuť a tento dôkaz mohol vyvrátiť alebo potvrdiť záver colných orgánov. Krajský súd uviedol, že colné orgány boli žalobcovi nápomocné, poskytli mu súčinnosť, ale práve jeho postoj k veci, pasivita a nevyužitie zákonných prostriedkov spôsobili, že dôkazné bremeno neunesol. Podľa názoru krajského súdu žalobca v skutočnosti zakúpil minerálny olej CN 2710 10 61, ktorý podlieha dani a preto bol povinný zložiť zábezpeku na daň. Túto zákonnú povinnosť si žalobca nesplnil a z toho dôvodu uloženie pokuty v zmysle § 42 ods. 6 zákona č. 98/2004 Z. z. je dôvodné. Krajský súd konštatoval, že námietky žalobcu, že si svoje povinnosti splnil, nevzal do úvahy, pretože neboli zo strany žalobcu preukázané a žalobca neunesol dôkazné bremeno.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi nepriznal náhradu pre jeho neúspech v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie žiadajúc napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správcu dane zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

Žalobca namietal, že nebol úplne zistený skutkový stav veci, pretože neboli vykonané navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Krajský súd na základe takto neúplne zisteného skutkového stavu dospel k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Žalobca tvrdil, že postupoval v súlade s ustanoveniami zákona č. 98/2004 Z. z. a pred odberom formovacieho oleja si splnil svoju oznamovaciu povinnosť, keď dňa 17.08.2009 oznámil colnému úradu, že v 34. týždni uskutoční od spoločnosti BIO-EKO Sp. z o. o. Stalowa 16, Chorzów-Pol'sko dovoz minerálneho oleja – olej formový, CN 2710 19 91 v množstve približne 260 ton a v oznámení uviedol svoje identifikačné údaje, údaje o dodávateľovi, množstvo, druh predmetu dane a príslušný kód kombinovanej nomenklatúry minerálneho oleja, ktorých chce odobrať. Krajský súd sa s touto námietkou vysporiadal tak, že žalobca prevzal minerálny olej CN 2710 19 61, ale neurobil žiadne opatrenia, aby tento rozpor odstránil, čo mohol dosiahnuť reklamáciou. Žalobca tvrdil, že nemal žiaden dôvod podávať reklamáciu, pretože tovar, ktorý mu bol dodaný spĺňal podmienky zmluvy, bolo

mu dodané to, čo si objednal a za čo zaplatil a žiadnymi relevantnými dôkaznými prostriedkami a postupmi colných orgánov nebolo vyvrátené, že dodaný tovar bol nesprávne zatriedený, a teda, že ide o iný tovar, ako bol objednaný. Žalovaný skutočnosť oznámenia ani nepopieral uvádzajúc, že žalobca si splnil svoju oznamovaciu povinnosť, ale porušenie predpisov spočívalo v tom, že uviedol nesprávny kód kombinovanej nomenklatúry minerálneho oleja, ktorý skutočne prijal a nezložil zábezpeku na daň. Žalobca poukazoval na to, že naplnenie skutkovej podstaty deliktu predpokladá skutočnosť, že odberateľ neoznámí vopred údaje o sebe ako o odberateľovi, dodávateľovi a minerálnom oleji, ktorý chce odobrať. V danom prípade si však žalobca túto povinnosť splnil, a preto nie je naplnená skutková podstata nesplnenia oznamovacej povinnosti, ak neuviedol kód nomenklatúry tovaru, ktorý prijal. Žalobca tvrdil, že prípadnú administratívnu zodpovednosť predsa nemôže niesť odberateľ, ktorému dodávateľ dodal tovar iného sadzobného zatriedenia ako si objednal.

Žalobca ďalej namietal, že krajský súd sa nijako nevysporiadal s námietkou, že vzorka „C“, ktorá bola odovzdaná vodičovi p. P., bola následne odovzdaná p. F., konateľovi spoločnosti Motor Oil In. S.R.L (odberateľovi minerálneho oleja) a doposiaľ sa vzorky „C“ nachádzajú v jeho kancelárii. Dožiadaný Colný úrad Nitra ani pri opakovaných miestnych zisťovaniach v dňoch 19.05.2010, 20.05.2010, a 25.05.2010 u odberateľa tieto vzorky nezískal, naopak žiadal a odporúčal, aby žalobca v rámci svojich obchodných kontaktov požiadal odberateľa o vydanie vzoriek „C“, čo je v rozpore so zásadou proporcionality vyjadrenou v ustanovení § 2 ods. 2 zákona o správe daní, ktorý požaduje, aby správca dane pri vyžadovaní plnenia povinnosti daňových subjektov použil len také prostriedky, ktoré ich najmenej zaťažujú. Žalobca konštatoval, že colný úrad potom, čo mu osoba, ktorá mala získať vzorky od vodiča, vzorky nevydala, celú dôkaznú situáciu otočil proti žalobcovi a dôkazné bremeno, ktoré mal uniesť colný úrad preniesol na žalobcu. Ďalej namietal, že krajský súd stavia žalobcu do pozície pasívneho subjektu, pričom na takýto záver nie je žiadny dôkaz, naopak žalobca mal pochybnosti o objektivite tohto dôkazu, a preto požadoval, že vyšetrenie vzorky bez asistencie colných orgánov zabezpečí on v nezávislom laboratóriu. Krajský súd vyslovil bez akéhokoľvek dôkazu záver, že žalobca sám nemal v skutočnosti záujem o tento dôkaz, lebo nemohol závery objektívne spochybňovať, pričom sa nezaoberal povinnosťou colných orgánov objektívne zistiť skutkový stav veci a tiež sa nezaoberal otázkou ich oprávnení vyplývajúcich z § 15 zákona o správe daní, podľa ktorého colné orgány mali efektívne právne prostriedky na to, aby vzorky „C“ boli vydané. Nezabezpečenie kľúčového dôkazu, ktorý mal žalobcovi slúžiť na obranu proti tvrdeniam správcu dane podporeným analýzou colného laboratória bol chybou správcu dane, ktorý na vydanie vzorky „C“ nevyužil právne prostriedky danú mu zákonom a svoju pasivitu v konaní sa snažil rôznymi

konštrukciami preniesť na žalobcu. Žalobca tvrdil, že ak je právom správcu dane dať si urobiť analýzu vzorky, je rovnako právom daňového subjektu dať si urobiť svoju nezávislú analýzu vzorky, a preto zotrval na tvrdeniach, že odovzdaním vzorky „C“ inej osobe ako žalobcovi, resp. neodňatím tejto vzorky tejto osobe bola žalobcovi odňatá možnosť uniesť svoje dôkazné bremeno a vyvrátiť tvrdenie Colného laboratória Colného riaditeľstva Slovenskej republiky o zaradené vzorky do kombinovanej nomenklatúry sadzobného zatriedenia 2710 19 61 a bez toho, aby boli k dispozícii všetky tri vzorky (A,B,C) nie je možné posúdiť, či ide o totožné vzorky. Žalobca tvrdil, že povinnosťou správcu dane pri dokazovaní je zistiť skutočný stav dostatočne, za využitia dôkazných prostriedkov získaných v súlade so zákonom.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že žalobca v odvolaní zvolil tú istú argumentáciu, ktorou hájil svoje závery už v samotnom obvolaní, resp. v žalobe. Podľa žalobcu nebolo doposiaľ žiadnymi relevantnými dôkaznými prostriedkami vyvrátené, že dodaný tovar bol nesprávne zatriedený. Žalobca taktiež zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v žalobe a v tom, že naplnenie skutkovej podstaty predpokladá skutočnosť, že odberateľ neoznámil vopred kód kombinovanej nomenklatúry tovaru, ktorý odobral, ale ktorý chce odobrať. K tejto námietke žalovaný opätovne uviedol, že k záverom tak, ako ich interpretuje žalobca, žalovaný ani krajský súd nedospeli, resp. žalobca pri formovaní svojho úsudku vychádza zo skutočnosti, ktoré sú v konaní prinajmenšom sporné, pričom žalobca ich interpretuje za jednoznačne zrejme a jasné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa je nezákonné, a to okrem iného aj pre porušenie zásad administratívneho trestania.

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 40886/2010 z 01.03.2011, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Colného úradu Trenčín č. 22346/2010-6631 z 27.09.2010, ktorým Colný úrad Trenčín uložil žalobcovi:

- 1/ pokutu vo výške 200 eur za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa ustanovenia § 35 ods. 7 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinného do 31.12.2011 (ďalej len „zákon o správe daní“) pretože dňa 17.08.2009 prevzal od dodávateľa BIO-EKO Sp, z o. o., Stalowa 16, Chorzów – Poľsko minerálny olej s obchodným názvom *Formex*, PpKN 2710 19 61 v množstve 25.010 kg, pričom pred prevzatím minerálneho oleja v rozpore s § 31 ods. 2 písm. a/ zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja (ďalej len „zákon č. 98/2004 Z. z.“) neoznámil písomne colnému úradu svoje identifikačné údaje, množstvo, druh predmetu dane, obchodný názov a príslušný kód kombinovanej nomenklatúry minerálneho oleja, ktorý chce odobrať a identifikačné údaje dodávateľa,
- 2/ pokutu vo výške 132,80 eura za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa ustanovenia § 42 ods. 6 zákona č. 98/2004 Z. z. v znení účinnom do 31.03.2010, pretože pred prijatím minerálneho oleja v rozpore s ustanovením § 31 ods. 2 písm. b/ zákona č. 98/2008 Z. z. nezložil zábezpeku na daň vo výške dane pripadajúcej na množstvo odobratého minerálneho oleja.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukraťená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Najvyšší súd v danom prípade dospel k záveru, že ide o nezákonné rozhodnutia, na ktorú nezákonnosť musel súd prihliadnuť *ex offio*, pretože správny orgán jedným rozhodnutím uložil pokuty dve (jednočinný súbeh rôznorodý) napriek tomu, že to žalobca nenamietol.

Uloženie dvoch samostatných sankcií za jeden a ten istý skutok, aj za situácie, ak by sa ním porušili dve či viaceré právne povinnosti kvalifikované v dvoch či viacerých ustanoveniach zákona je v rozpore so zásadami správneho trestania vychádzajúcimi zo zásad ukladania trestov v trestnom konaní, keď sankcia sa ukladá za čin, ktorý je v rozpore so zákonom.

Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), z Odporúčania výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov 13.02.1991 (ďalej aj „odporúčanie

o správnych sankciách“) ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77)31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správny deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi.

Právna teória v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania (administratívneho trestania), o postih správnym orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvedené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa.

Z týchto hľadísk je potom potrebné vychádzať pri posúdení nevyhnutnosti konkretizácie skutku a jeho miesta v rozhodnutí. Zákonná úprava je jednoznačná pokiaľ ide

o konanie o trestných činoch, pretože podľa trestného zákona musí výrok rozsudku presne označovať trestný čin, ktorého sa týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, poprípade i iných skutočností potrebných, aby skutok nemohol byť zamenený s iným.

V rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne i rozhodnutia o iných správnych deliktoch, je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to najmä z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania a to aj pre zabezpečenie riadneho práva na obhajobu. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa páchatel' dopustil a v čom spáchaný delikt spočíva. Jednotlivé skutkové údaje sú rozhodné pre určenie totožnosti skutku, vylučujú pre ďalšie obdobie možnosť zámeny skutku a možnosť opakovaného postihu za rovnaký skutok, pritom je potrebné odmietnuť úvahu o tom, že postačí, ak tieto náležitosti sú uvedené len v odôvodnení rozhodnutia. Význam výrokovej časti rozhodnutia spočíva v tom, že iba táto časť rozhodnutia môže zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania. Riadne formulovaný výrok a v ňom v prvom rade konkrétny popis skutku je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenia či sankcie boli uložené. Len rozhodnutie obsahujúce takýto výrok môže byť vynúiteľné exekúciou.

Záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie iného správneho deliktu (z hľadiska vecného, časového a miestneho) plne korešponduje i medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky. Je potrebné pripomenúť, že i na rozhodovanie o iných správnych deliktoch dopadajú požiadavky čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keď dohovor v článku 6 ods. 1 uvádza „akékoľvek trestné obvinenie“, je potrebné poskytnúť záruku tomu, kto je obvinený v trestnom konaní, ako aj v správnom konaní, pre podozrenie zo spáchania správneho deliktu. Takto vykladá dohovor stabilne i judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a rovnako judikoval Ústavný súd Slovenskej republiky (pozri napr. nález sp. zn. III ÚS 2310/2010-38 zo dňa 25.08.2010).

S poukazom na vyššie uvedené, najvyšší súd opätovne dáva do pozornosti, že v správnom trestaní je nutné rešpektovať základné princípy trestania, medzi ktoré patrí

aj princíp zákonnosti (legality), ktorý je spojený s uplatnením zásady nullum crimen sine lege (žiadny trestný čin bez zákona), nulla poena sine lege (žiadny trest bez zákona), z ktorej taktiež vyplýva neprípustnosť analógie v neprospech páchatel'a. Tento princíp je zakotvený aj v čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, pričom táto ústavná ochrana sa týka nielen trestného konania, ale je potrebné ju aplikovať aj v konaní o správnych deliktoch. Podmienky trestnej (aj deliktuálnej) zodpovednosti a ukladania sankcií sa nesmú rozširovať prostredníctvom analógie a páchatel'a možno postihnúť len trestom, ktorý výslovne ustanovuje zákon.

V danom prípade, za porušenie povinnosti stanovenej právnym predpisom podľa § 31 ods. 2 písm. a/ a § 31 ods. 2 písm. b/ zákona č. 98/2008 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon o spotrebnej dani z minerálneho oleja“), Colný úrad v Trenčíne môže uložiť pokutu v prvom prípade podľa § 35 ods. 7 písm. b/ zákona o správe daní účinného do 31.12.2011 od 66,38 eura do 3.319,39 eura, a v druhom prípade podľa § 42 ods. 6 zákona o spotrebnej dani z minerálneho oleja účinného v rozhodnom čase (do 31.03.2010) vo výške 20 % dane pripadajúcej na množstvo prepravovaného oleja. Colný úrad v Trenčíne rozširujúcim výkladom, keď zmysel právnej normy vyložil širšie vzhľadom na to, že sa jedná o jednočinný súbeh rôznorodý s poukazom na čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a trestný zákon č. 300/2005 Z. z., dospel k záveru, že za jeden skutok, ktorým žalobca naplnil znaky skutkových podstát správnych deliktov, ktoré sa odlišujú objektom, ktorý je znakom týchto skutkových podstát je možné uložiť samostatné pokuty. Takýto rozširujúci výklad v danom prípade vedie k porušeniu princípu zákonnosti, pretože, ak žalobca sa dopustil súbehu správnych deliktov, zákon nedáva možnosť Colnému úradu v Trenčíne uložiť dve pokuty za jeden a ten istý skutok.

Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri napr. sp. zn. 3Sžn/68/2004, 3Sž/85/2007, 8Sžo/28/2007, 8Sžo/147/2008, 2Sžf/9/2010, 2Sžf/44/2011, 5Sž/21/2010) je jednotná v tom, že tieto princípy sa v správnom trestaní v plnom rozsahu aplikujú, a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému z trestného činu. Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi.

V administratívnom trestaní treba rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov [Rady Európy (91)] z 13.02.1991 (relative aux sanctions administratives), podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho chovania možno uplatniť len v primeranej lehote.

Keďže administratívne trestanie má aj podľa štrasburskej judikatúry trestnoprávny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona.

Na rozdiel od Trestného zákona, právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh deliktov. Pri súbehu správnych deliktov (v uvedenom prípade jednočinný súbeh rôznorodý) pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „*analogiae legis*“ tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov (závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená).

Na základe analógie teda v danom prípade treba aplikovať pravidlá pre triedenie trestných činov z časového hľadiska, t. j. správny orgán uloží za viaceré čiastkové útoky jednu sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt.

Podľa názoru najvyššieho súdu touto zásadou sa správny orgán pri rozhodovaní a ukladaní sankcií za nimi zistené správne delikty neriadil a pravdepodobne táto skutočnosť ušla pozornosti žalobcu ale aj krajskému súdu.

Ak správny orgán teda bol toho názoru, že žalobca spáchal jedným skutkom viacero správnych deliktov, pri ukladaní pokuty za tieto delikty mal uložiť sankciu za správny delikt najprísnejšie postihnutelný.

Pokiaľ ide o samotné meritum veci, podľa názoru najvyššieho súdu došlo zo strany colných orgánov k porušeniu postupu pri odoberaní a odovzdávaní vzoriek odobratého minerálneho oleja. Z obsahu administratívneho spisu je totiž preukázané a nebolo

to ani medzi účastníkmi sporné, že colné orgány odobrali štyri vzorky prepravovaného oleja (č. 6191-09-08-00130, 6191-09-08-00131, 6191-09-08-00132 a 6191-09-08-00133) zo štyroch komôr autocisterny EČV: S. ťahanej ťahačom EČV: S. patriacej prepravcovi obchodnej spoločnosti JOPI TRADE, s. r. o., pričom vzorky „A“ odovzdali do Colného laboratória Colného riaditeľstva Slovenskej republiky, vzorky „B“ uskladnili na Colnom úrade Nitra a vzorky „C“ určené pre daňový subjekt odovzdali vodičovi označeného ťahača. Tým, že pracovníci colného orgánu nezabezpečili dodanie vzoriek do dispozície daňového subjektu dopustili sa porušenia postupu pri výkone kontroly a žalobcovi prakticky tak znemožnili vykonanie kontrolnej expertízy a sťažili tak žalobcovi preukázať pravdivosť svojich tvrdení.

Správny orgán v ďalšom konaní súc viazaný právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP) bude povinný sa vysporiadať so všetkými námietkami žalobcu a doplniť dokazovanie v zhora naznačenom smere, nakoľko len tak môže byť náležite zistený skutkový stav veci a dodržané základné princípy a zásady administratívneho trestania. Pokiaľ po opätovnom posúdení všetkých okolností prípadu a dôkazov dospeje správny orgán opätovne k záveru, že žalobca sa dopustil správneho deliktu, bude jeho povinnosťou vo výroku rozhodnutia tento správny delikt skutkovo vymedziť tak, aby rozhodnutie zodpovedalo zásadám rozhodnutia trestného charakteru a uložiť sankciu v zmysle vyššie uvedených zásad administratívneho trestania.

O náhrade trov celého súdneho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP s poukazom na § 151 ods. 1 a ods. 5 OSP, v zmysle ich vyčíslenia právnym zástupcom v sume spolu 849,28 eura, ktorá suma pozostáva z náhrady za zaplatený súdny poplatok 2 x 66 eura, z náhrady trov právneho zastúpenia za štyri úkony právnej služby v sume po 123,50 eura, (prevzatie a príprava vrátane prvej porady s klientom, spísanie žaloby, účasť na pojednávaní krajského súdu a podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu) v zmysle § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, plus štyrikrát režijný paušál po 7,41 eura, z náhrady za stratu času v zmysle § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky 6 x 12,35 eura za cestu z Bratislavy do Trenčína na pojednávanie krajského súdu a späť, plus DPH 20 % v sume 119,50 eura (§ 18 ods. 3 citovanej vyhlášky).

Náhradu za použitie osobného motorového vozidla, najvyšší súd nepriznal, pretože právny zástupca nepredložil súdu doklady týkajúce sa použitého motorového vozidla ani iné cestovné doklady.

Náhradu trov celého konania je žalovaný povinný zaplatiť na účet JUDr. Ondreja Krempaského, advokáta so sídlom v Bratislave, vedený v Tatrabanke, č. ú. X. do troch dní v zmysle § 149 ods. 1 OSP.

Vzhľadom k tomu, že zákonom č. 479/2009 Z. z. bolo s účinnosťou od 01.01.2012 zrušené Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Mierova 23, ktorého pôsobnosť a právomoci na úseku správy daní a poplatkov prešli na novozriadené Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, podľa informácií poskytnutých Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky v Bratislave, t. č. pre oblasť správy daní a poplatkov pôsobiace na adrese Vazovova 2, Bratislava, odvolací súd podľa § 107 ods. 4 OSP na strane žalovaného koná s vyššie uvedeným právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o r o z s u d k u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 29. novembra 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Bugárová